

Status pieniężnego depozytu notarialnego po ogłoszeniu upadłości deponenta

W postępowaniu upadłościowym nierzadko występuje praktyczny problem właściwego zastosowania przepisów Prawa upadłościowego¹ do pieniężnego depozytu notarialnego upadłego jako deponenta. W szczególności dochodzi do sporu, czy środki pieniężne zdeponowane u notariusza, a niewydane do dnia ogłoszenia upadłości, wchodzą w skład masy upadłości.

BARTOSZ SIERAKOWSKI

HUBERT WOŹNIAK

Z dniem ogłoszenia upadłości majątek, który należy do upadłego w dniu ogłoszenia upadłości lub został nabyty przez upadłego w toku postępowania upadłościowego, staje się masą upadłości, która służy zaspokojeniu wierzycieli upadłego w ramach przeprowadzanego postępowania upadłościowego (art. 61-62 p.u.)². W praktyce obrotu istnieją daleko posunięte wątpliwości, jaki status ma pieniężny depozyt notarialny, w ramach którego upadły jest deponentem, jeśli przed dniem ogłoszenia upadłości nie doszło do wykonania depozytu przez notariusza w postaci przekazania środków pieniężnych na rzecz beneficjariusza.

W przeciwieństwie do postępowania restrukturyzacyjnego, postępowanie upadłościowe zawiera swoistą drogę sądową eliminowania wątpliwości przez sędziego-komisarza co do zaliczania konkretnych rzeczy w skład masy upadłości lub określania, że podlegają one wyłączeniu z masy³. Nawet specjalna droga postępowania (art. 63a p.u.) nie umożliwia uzyskania dogmatycznej odpowiedzi, czy środki pieniężne zdeponowane u notariusza mogą być zaliczone do masy upadłości, a tym samym podlegają przekazaniu syndykowi i służą do jak najwyższego zaspokojenia wierzycieli upadłego.

¹ Ustawa z 28.02.2003 r. – Prawo upadłościowe (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 1228, ze zm.), dalej: „Prawo upadłościowe” lub „p.u.”.

² Por. A. Machowska, *Prawo restrukturyzacyjne i upadłościowe*, Warszawa 2021, s. 330-331; P. Janda, *Prawo upadłościowe. Komentarz*, Warszawa 2020, s. 228 i n.; wyrok SA w Warszawie z 19.04.2018 r. (I ACa 1356/17), LEX nr 2519431.

³ Ł. Grenda, *Masa upadłości – ustalenie składu, domniemanie przynależności i postępowanie wyłączeniowe a odpowiedzialność syndyka*, Doradca Restrukturyzacyjny 2020, nr 2, s. 102-103; P. Janda, *Prawo...*, s. 237 i n.